

Guide til importører om pesticidrester

Denne importguide om pesticidrester skal hjælpe dig som importør til at sikre overholdelse af grænseværdierne for pesticidrester i fødevarer.

Generelt om pesticidrester

- **HVAD:** Pesticidrester er restindhold af de pesticider, der har været anvendt på afgrøderne i forbindelse med dyrkningen. (primærproduktion).
- **HVOR:** Pesticidrester kan findes i frugt, grønt, cerealier og animalske produkter - i både friske afgrøder og i forarbejdede produkter.
- **HVORFOR:** Pesticider anvendes bl.a. for at undgå/bekæmpe angreb fra insekter eller svampe, til at bekæmpe ukrudt eller til at regulere planters vækst.
- **HVORNÅR:** Pesticider bliver anvendt på afgrøderne både før og efter høst.

Økologiske afgrøder er dyrket uden eller med meget få pesticider. Der må kun ved særlige behov anvendes nogle få pesticider godkendt til økologisk dyrkning.

EU-grænseværdier for pesticidrester i fødevarer

Grænseværdier for pesticidrester fastsættes på EU-niveau og er gældende for alle fødevarer, der markedsføres i EU – hvad enten de er dyrket i EU eller i tredjelande.

Alle pesticider er risikovurderede. Når grænseværdierne er overholdt, er de mængder, der findes i fødevarer, generelt sundhedsmæssigt acceptable. Dette er vurderet ud fra den viden, vi i dag har om de forskellige stoffer. Hvis der kommer ny viden, bliver grænseværdierne justeret.

Grænseværdierne er typisk fastsat for hele afgrøden, så derfor kontrolleres hele frugten med skræl, også selvom den spises uden. I bilag I til forordning 396/2005 fremgår det specifikt, hvilken del af afgrøden grænseværdien gælder for. I særlige tilfælde gælder grænseværdien for den tørrede afgrøde, f.eks. for te. For mere information om EU's fastsættelse af grænseværdier af pesticidrester se [Fastsættelse af grænseværdi](#).

I pesticiddatabasen finder du grænseværdierne for pesticidrester i fødevarer (frugt, grøntsager, korn, animalske produkter mm.), og du kan søge på fødevaren eller navnet på pesticidet, se [link til pesticiddatabasen](#). Du kan søge vejledning til pesticiddatabasen her.

[Økologigennemførelsesforordningens](#) bilag II er en oversigt over hvilke pesticider, der må anvendes til økologisk produktion og på hvilke betingelser. Læs mere om økologi: [link til lovgivning om økologi](#)

Importørens ansvar

Du har som importør ansvar for, at de fødevarer du importerer fra tredjelande overholder EU-lovgivningen og eventuelle nationale krav. Som importør, skal du via din egenkontrol sikre, at fødevarerne overholder lovgivningen.

Udarbejd en "risikofaktoranalyse" og et "egenkontrolprogram"

Du skal lave en skriftlig **risikofaktoranalyse**. En risikofaktoranalyse (tidligere benævnt "risikoanalyse") er en gennemgang af sammenhængen mellem virksomhedens aktiviteter, risikofaktorer forbundet med aktiviteterne og styringsmuligheder. I risikofaktoranalysen skal du beskrive, hvordan du i praksis vil styre, at mulige pesticidrester ikke bliver en fare for fødevarerens sikkerhed.

Når du skal lave risikofaktoranalysen, er det bl.a. vigtigt, at du bruger dit kendskab til dyrkningslandet og virksomheden, du aftager fra, og sætter dig ind i, om der er en særlig risiko for overskridelse af grænseværdien i de afgrøder, du importerer.

Risikofaktoranalysen anvendes som baggrund for virksomhedens **egenkontrolprogram**:

Du kan læse mere om egenkontrol og risikoanalyse på Fødevarestyrelsens hjemmeside, hvor du også finder skema til risikoanalyse.

[Link til Egenkontrol og risikoanalyse.](#)

Du kan desuden læse mere om import af fødevarer fra tredjelande på Fødevarestyrelsens hjemmeside

[Link til Indførsel fra tredjelande](#)

Krav om importkontrol

Visse produkter af frugt og grønt vurderes at udgøre en særlig risiko for, at der kan forekomme pesticidrester over EU-grænseværdierne i produktet. Disse produkter er derfor underlagt enten midlertidigt forøget kontrol eller beredskabsforanstaltninger. Det betyder, at der er særlige importkrav ved import af disse produkter f.eks. krav om forhånds anmeldelse og grænsekontrol. Som importør, er det dit ansvar at sikre, at alle nødvendige importprocedurer er overholdt.

Du kan læse mere om reglerne for vegetabiliske fødevarer under midlertidigt forøget kontrol eller beredskabsforanstaltninger her:

[Link til Ikke-animalske produkter under importrestriktioner](#)

Sundhedsskadelig virkning af pesticidrester

De restindhold, der findes i fødevarer, er oftest under det niveau, som vurderes at være sundhedsmæssigt problematisk. Men - pesticider kan have en lang række sundhedsskadelige effekter. Effekterne kan være akutte eller kroniske, og derfor er det vigtigt at forholde sig til sandsynligheden for indhold af pesticidrester over grænseværdien.

Hvad kan jeg, som importør gøre for at sikre, at grænseværdierne for pesticidrester overholdes?

Vurdere leverandør og/eller produktionsvirksomhed i tredjelandet. Du kan f.eks. tjekke:

- Dokumentation for, at HACCP-baserede procedurer følges.
- Virksomhedens certificering efter en fødevarer sikkerhedsstandard som f.eks. ISO 22000, BRC eller IFS.
- Primærproducentens certificering efter Global GAP.
- Virksomhedens arbejdsgange ved f.eks. at udføre en audit hos leverandøren i tredjelandet.
- Om leverandøren i tredjelandet har procedurer for styring af brug af pesticider? Hvilke pesticider anvendes? Har leverandøren procedurer for analyse af fødevarens indhold af pesticidrester?
- Hvilke erfaringer du har med denne leverandør i forhold til overholdelse af pesticidgrænseværdierne?

Og du kan:

- Anmode leverandøren om skriftligt at erklære, at indholdet af pesticidrester i fødevaren, ikke overstiger EU's grænseværdier for indhold af pesticidrester i fødevarer (leverandør erklæring).
- Bede leverandøren om at redegøre for, hvordan de sikrer sporbarhed.

Du kan indhente analyseattester, hvor følgende elementer er relevante til vurdering af analyseattester:

- Hvilke pesticider er der testet for, og er de relevante for den pågældende fødevarer?
- Hvilke grænseværdier henvises der til i analyseattesterne, og er analysemetoden oplyst?

- Er det en akkrediteret metode og/eller laboratorium? Der er ikke regler for, at metoden og/eller laboratorium skal være akkrediteret. Du skal dog sikre dig, at laboratoriet/metode er underlagt kvalitetssikring.
- Gælder analyseresultatet for de konkrete partier, som du har importeret, eller er det fra andre tilfældige partier hos leverandøren?
- Er prøvematerialet udtaget fra den korrekte del af afgrøden ifølge bilag 1 til forordning 396/2005; f.eks. citrusfrugter med skræl, men nødder uden skal.

Relevante stoffer til analyse kan ses i EU's kontrolprogramms krav for pesticidrester Forordning 2021/601, kravene i Forordning 2019/1793 samt i [Working document on pesticides to be considered for inclusion in the national control programme](#)

Du kan selv udtage prøver til analyse for pesticidrester (egenkontrolprøver)

- Med udgangspunkt i risikofaktoranalysen, vil denne give et overblik over, hvilke af fødevarerne, der er mest relevante at udtage til analyse som en del af virksomhedens egenkontrolprøver. Du bør undersøge hvilke pesticider, der anvendes i dyrkningen af afgrøder hos din leverandør og underleverandører.
- Du bør have kendskab til hvilke pesticider, der oftest anvendes i det pågældende land for en given fødevarer for at kunne vælge den relevante analysepakke for kontrol af pesticidrester.
- Udvælg fødevarer, hvor der er størst risiko for fund af pesticidrester, se f.eks. kvartalsrapporter, årlig pesticidrapport på Fødevarestyrelsens hjemmeside: [Kontrol af pesticidrester i fødevarer](#). På hjemmesiden får du årsrapporter fra pesticidanalyser frem ved at sortere på "kemi".
- Find informationer/notifikationer i EU's "Rapid Alert System for Food and Feed" database om fund af fødevarer med sundhedsskadeligt indhold af pesticidrester er over grænseværdien, se link: [RASFF portal databasen i EU](#).
- Undersøg om fødevareren er omfattet af beredskabsforanstaltninger eller midlertidigt forøget kontrol pga. problemer med overholdelse af grænseværdier for pesticidrester i fødevareren.
- Du kan evt. henvende dig til et laboratorium, der har erfaring med at teste for pesticidrester i forskellige fødevarer fra tredjelande.
- Vær opmærksom på, at pesticiderne ikke altid er homogent fordelt i partiet, derfor kan det være en god idé at tage delprøver ud forskellige steder i partiet til en samlet prøve, se evt. link til prøveudtagningsdirektivet.
- Det er bedst at analysere de rå afgrøder hver for sig, da grænseværdierne er fastsat for dem. Hvis det ikke er muligt, f.eks. fordi du importerer vin, tørret frugt, blandet frugt på dåse eller juice, skal der tages højde for forarbejdningen, når analyseresultatet vurderes. I Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2019/533 af 28. marts 2019 (gældende version) er der anført forarbejdningsfaktorer for visse produkter f.eks. ris,

olivenolie og vin. Herudover kan den tyske datasamling (BfR Datensammlung zu Verarbeitungsfaktoren) om forarbejdningsfaktorer https://www.bfr.bund.de/en/a-z_index/processing_factors130235.html.

Hvad skal du gøre, når grænseværdien er overskredet?

Det er ikke tilladt at markedsføre fødevarer, hvis der foreligger et analyseresultat med en overskridelse af grænseværdien i pesticidforordningen. Hvis du har grund til at antage, at fødevarer er sundhedsskadelig, skal fødevarer tilbagetrækkes fra senere afsætningsled, evt. tilbagekaldes fra den endelige forbruger og Fødevarestyrelsen skal informeres. Brug ovennævnte elementer til vurdering af om, der er sundhedsfare ved fødevarer. Link til [tilbagetrækningsvejledningen](#).

